Звільнення від сплати земельного податку фізичних осіб, які брали участь в антитерористичній операції

Відповідно до п. 286.1 ст. 286 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) підставою для нарахування земельного податку є дані державного земельного кадастру.

Згідно зі ст.ст. 269, 270 ПКУ платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі, а об'єктами оподаткування – земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні, та земельні частки (паї), які перебувають у власності.

Нарахування фізичним особам сум плати за землю проводиться контролюючими органами (за місцем знаходження земельної ділянки), які надсилають платнику податку у порядку, визначеному ст. 42 ПКУ, до 01 липня поточного року податкове повідомлення-рішення про внесення податку за формою, встановленою у порядку, визначеному ст. 58 ПКУ.

Податок фізичними особами сплачується протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення.

Водночас згідно з п. п. 281.1.4 п. 281.1 ст. 281 ПКУ від сплати земельного податку звільняються ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав. До ветеранів війни належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни.

Тобто від сплати земельного податку звільняються фізичні особи, які брали участь в антитерористичній операції (в операції об'єднаних сил) та визнані ветеранами війни. При цьому звільнення від сплати податку за земельні ділянки поширюється на земельні ділянки за кожним видом використання у межах граничних норм, встановлених п. 281.2 ст. 281 ПКУ:

для ведення особистого селянського господарства – у розмірі не більш як 2 гектари;

для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка): у селах - не більш як 0,25 гектара, в селищах – не більш як 0,15 гектара, в містах – не більш як 0,10 гектара;

для індивідуального дачного будівництва – не більш як 0,10 гектара;

для будівництва індивідуальних гаражів – не більш як 0,01 гектара;

для ведення садівництва – не більш як 0,12 гектара.

Крім того, органи місцевого самоврядування встановлюють ставки плати за землю та пільги щодо земельного податку, що сплачується на відповідній території.

Стосовно орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, то її розмір встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. При цьому норми ПКУ не передбачають зменшення розміру орендної плати.

Землевласники Тернопільщини перерахували тергромадам майже 381,1 млн грн земельної плати

У січні – листопаді 2021 року платники податків спрямували до місцевих бюджетів Тернопільщини майже 381,1 млн грн плати за землю. Це перевищило очікувані надходження на 7 відсотків. Відтак територіальні громади додатково отримали 25,5 млн гривень.

Майже 78 відсотків сплати цього платежу – внесок юридичних осіб. Адже вони перерахували з початку року біля 295,3 млн грн плати за землю, що на 8 відсотків більше, ніж очікувалось. Тож додаткові надходження склали 20,5 млн гривень.

Фізособи поповнили скарбниці місцевих громад, сплативши 85,8 млн грн земельної плати. Порівняно з аналогічним періодом минулого року приріст платежу склав 7,1 млн гривень.

Принагідно нагадуємо, що платниками земельного податку є власники земельних ділянок, земельних часток (паїв) та землекористувачі, а об'єктами оподаткування – земельні ділянки, які перебувають у власності або користуванні, та земельні частки (паї), які

перебувають у власності. Власники землі та землекористувачі сплачують плату за землю з дня виникнення права власності або права користування земельною ділянкою. Підставою для нарахування земельного податку є дані державного земельного кадастру.

Податкова амністія: визначаємо вартість цінних паперів

Відповідно до п. п. «г» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктами одноразового (спеціального) добровільного декларування можуть бути визначені підпунктами 14.1.280 і 14.1.281 п. 14.1 ст. 14 ПКУ активи фізичної особи, що належать декларанту на праві власності (в тому числі на праві спільної часткової або на праві спільної сумісної власності) і знаходяться (зареєстровані, перебувають в обігу, є на обліку тощо) на території України та/або за її межами станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації (далі – Декларація), у тому числі цінні папери та/або фінансові інструменти, визначені законом.

При цьому, для об'єктів декларування, визначених п. п. «г» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ базою для нарахування збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування (далі – Збір) є вартість придбання або біржова вартість, дійсна станом на дату подання Декларації, корпоративних прав (акцій), які допущені до біржових торгів. Декларант зобов'язаний документально підтвердити вартість об'єктів декларування шляхом додання до Декларації засвідчених належним чином копій документів, що підтверджують вартість об'єктів декларування, у разі якщо такі об'єкти знаходяться (зареєстровані) за межами України.

Згідно з абзацом першим п. 6 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ декларант, який має намір скористатися одноразовим (спеціальним) добровільним декларуванням щодо належних йому активів фізичної особи, протягом визначеного підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ періоду одноразового (спеціального) добровільного декларування має право добровільно подати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, Декларацію в порядку та за формою, встановленими центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Так, наказом Міністерства фінансів України від 02.08.2021 №439 затверджені форма Декларації та Порядок подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації.

Крім того, у Декларації відображаються, зокрема:

відомості про об'єкти декларування, визначені підпунктами «б»-«е» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, із зазначенням інформації, що дає змогу їх ідентифікувати, зокрема, про їх місцезнаходження або місце зберігання (крім предметів мистецтва та антикваріату, дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, ювелірних виробів, банківських металів, які не розміщені на рахунках, пам'ятних банкнот та монет тощо), вид, назву, рік виробництва (випуску) тощо;

самостійно визначена декларантом у національній валюті база для нарахування Збору. До Декларації декларант зобов'язаний додати копії документів, що підтверджують вартість об'єктів декларування, у разі місцезнаходження (реєстрації) активу фізичної особи за межами України;

ставка та сума Збору.

Таким чином, фізична особа – декларант, яка має у власності актив у вигляді цінних паперів, які допущені до біржових торгів та розміщені за межами території України, відображає його у Декларації із зазначенням вартості придбання або біржової вартість, яка є дійсною станом на дату подання Декларації. Тобто якщо у фізичної особи відсутні дані щодо вартості придбання вказаного активу, але є його біржова вартість, яка документально підтверджена, то у Декларації фізичною особою зазначається біржова вартість такого активу.

Податкова знижка: чи є право на виправлення для врахування документально підтверджених сум

Відповідно до п. п. 166.1.1 п. 166.1 ст. 166 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платник податку на доходи фізичних осіб має право на податкову знижку за наслідками звітного податкового року.

Підстави для нарахування податкової знижки із зазначенням конкретних сум відображаються платником податку у податковій декларації про майновий стан і доходи (далі – Декларація), яка подається до 31 грудня включно наступного за звітним податкового року (п. п. 166.1.2 п. 166.1 ст. 166 ПКУ).

Якщо платник податку не скористався правом на нарахування податкової знижки за наслідками звітного податкового року, таке право на наступні податкові роки не переноситься (п. п. 166.4.3 п. 166.4 ст. 166 ПКУ).

Отже, якщо платником податку – фізичною особою виявлені документально підтверджені суми, що не були враховані у поданій податковій декларації про майновий стан і доходи, то він може подати Декларацію з типом «Нова звітна» до 31 грудня включно наступного за звітним податкового року, оскільки право на податкову знижку надається лише за наслідками звітного податкового року.

Як визначається об’єкт оподаткування ПДФО за операціями з надання в оренду паю

Відповідно до п. п. 170.1.1 п. 170.1 ст. 170 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) податковим агентом платника податку – орендодавця щодо його доходу від надання в оренду (емфітевзис) земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю), майнового паю є орендар.

При цьому об’єкт оподаткування визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу, встановлена законодавством з питань оренди землі.

Статтею 21 Закону України «Про оренду землі» встановлено, що розмір, умови і строки внесення орендної плати за землю встановлюються за згодою сторін у договорі оренди (крім строків внесення орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, які встановлюються відповідно до ПКУ).

Водночас згідно з ст. 1 Указу Президента України «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян – власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» плата за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення, земельних часток (паїв) має становити не менше 3 відс. визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки, земельної частки (паю).

При цьому умовами Типового договору оренди земельної частки (паю), затвердженого наказом Державного комітету України по земельних ресурсах від 17.01.2000 №5 передбачено, що розмір орендної плати визначається за домовленістю між сторонами, але не може бути меншим від розміру, встановленого чинним законодавством.

Таким чином, об’єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб за операціями з надання в оренду земельної ділянки сільськогосподарського призначення, земельної частки (паю) визначається виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж 3 відс. визначеної відповідно до законодавства вартості земельної ділянки, земельної частки (паю).

Підписуйтесь на Telegram-канал Державної податкової служби України https://t.me/tax_gov_ua

Спілкуйтеся з Податковою службою дистанційно за допомогою сервісу «InfoTAX»

Тернопільський відділ організації роботи
Організаційно – розпорядчого управління
Головного управління ДПС у Тернопільській області